

**УКРКООПСПЛКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА
ВІННИЦЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ІНСТИТУТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. ректора Вінницького
кооперативного інституту
Світлана КОЛОТІЙ
«23» червня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Фахового коледжу
економіки і права
Вінницького кооперативного
інституту
Олена ЯКОВЕЦЬ
«23» червня 2025 р.

ПРОГРАМА З ТВОРЧОГО КОНКУРСУ «РИСУНОК»

**для абітурієнтів, які вступають на основі БСО для здобуття
освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра за
спеціальністю: В2 «Дизайн»**

РЕКОМЕНДОВАНО

Педагогічною радою
Фахового коледжу Вінницького
кооперативного інституту
від «23» червня 2025 р.
протокол №10

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
фінансових, комерційно-
технологічних дисциплін та
готельно-ресторанного
обслуговування
від «23» червня 2025 р.
Протокол №11

ВСТУП

Програма для проведення творчих конкурсів із дисципліни Рисунок для вступу за освітнім ступенем «фаховий молодший бакалавр» на основі базової середньої освіти складена на основі навчального плану та ОПП, що є складовою частиною нормативно-методичного забезпечення навчального процесу до вступу на I курс за спеціальністю В2 Дизайн.

Програма розроблена з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

У образотворчому та прикладному мистецтві прийнято називати зображення неживих предметів побуту та повсякденного вжитку, об'єднаних у єдину композиційну групу. Він присвячений зображенню неживого, без дієвого – це предмети, плоди, овочі, квіти, ягоди, атрибути будь-якої діяльності «Атрибути мистецтва», аксесуари

Метою вступних випробувань з дисципліни «Рисунок» є: виявлення у вступника основних технологій, понять практичної компетентності з рисунку за рахунок синтезу композиційних закономірностей та художнього смаку.

У запропонованій програмі наведено рекомендації до виконання рисунку, критерії оцінювання та примірні зразки робіт. Це дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання з виконання рисунку та підготуватися до творчого конкурсу.

Оцінювання результатів творчого конкурсу передбачає оцінювання умінь та навичок з рисунку.

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Абітурієнту, який хоче вступити на спеціальність «Дизайн» необхідно знати типи натурних постановок, їх цілі і завдання, таких як:

- перший тип: постановки з гіпсовых геометричних тіл;
- другий тип: натюрморт з предметів побуту, близьких по формі догометричних тіл;
- третій тип: натюрмортні постановки з предметів побуту різної форми, кольору і матеріальності;
- четвертий тип: натюрморт в інтер’єрі.

У процесі малювання натюрморту абітурієнти мають продемонструвати свої справжні навики.

Поставлені натюрморти допоможуть зрозуміти і практично засвоїти такі основи образотворчої грамоти, як: бачити у перспективі трьохвимірне зображення а також, реалістичне, лінійно-конструктивне світлотіньове тощо.

Крім того, натюрморт, як багатопредметна і багатопланова постановка постає перед абітурієнтом, як необхідність обов'язкового рішення просторових задач.

Труднощі для початківця при малюванні полягають у своєрідності роботи над натюрмортом. Своєрідність роботи над натюрмортом полягає в тому, що його можна ставити і зображувати у різних умовах:

- у приміщенні при денному і штучному освітленні;
- на відкритому повітрі - у тіні чи на сонці.

Умови освітлення створюють будь-які мальовничі ситуації, що дозволяють вирішувати різні творчі завдання та задачі початківцю.

Завдання абітурієнтів при підготовці до вступних випробувань передбачає:

1. Ознайомлення з матеріалами і техніками рисунку.

2. Практична робота над натюрмортом: композиція, лінійна, конструктивна побудова, світлотінь, перспектива та моделювання форми.

3. Відпрацювати побудову, пропорцій і об'єми натюрморту.

Вимоги до знань та вмінь абітурієнта:

- знати як сформувати і розвивати на фаховому вступному випробуванні: об'ємно просторове мислення, пластику натюрморту із неживої природи «з натури»;

- вміти допомогти опанувати закономірності геометричної основи, об'єму неживої та природної форми, її конструктивно-пластичний взаємозв'язок, логічну побудову великої форми у цілісний завершений об'єм;

- розвивати вміння рисувати, «від себе», «з натури», яке саме по собі, стане міцною основою для творчої роботи

Основною структурою тематичного планування для абітурієнтів до вступних випробувань з рисунку є виявлення у абітурієнтів в наявності об'ємно просторової побудови конструкції, перспективного її зображення і закономірностей світлотіні, графічних навичок роботи з натури, почуття співрозмірності і пропорційності

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ АБІТУРІЕНТІВ ЩОДО ПІДГОТОВКИЙ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Практичне заняття. Творча робота тип натюрморту та номер варіанту.

Художні техніки, матеріали та інструменти:

- на аркуші паперу формату А - 3, виконується Рисунок натюрморту;
- за допомогою графічних олівців виконується Рисунок натюрморту різної

м'якості (ТМ, М, 2М, 3М, і т. д. до 7М);

- за допомогою гумки стирається конструктивна побудова невидимих ліній, які вже нарисовані;

- художня техніка виконання - штрихування (тушування) з дотриманням конструктивної побудови та світлотіньового рішення у Рисунку натюрморту.

Обсяг роботи повинен скласти до чотирьох, етапів:

- композиційне розміщення всієї групи та віддалених предметів, чи природних форм, на площині аркуша (листі);

- конструктивне вирішення предметів у просторі - глибину віддалених на одного від одного та від глядача з дотриманням перспективи;

- світлотіньове вирішення великої форми та тональних площин, відношень між предметами та фоном;

- детальна розробка всіх груп предметів за етапами та плановістю форми до завершення.

- перевірка практичної підготовки абітурієнтів

Вступні випробування проводитимуться у формі практичної роботи протягом 4-ти астрономічних годин на відповідному обладнаному місті у аудиторії.

Обладнання: мольберти, штатив, освітлювальні лампи, планшети,

Необхідні матеріали, інструменти: папір - ватман формат А - 3, або А - 2, скоч чи кнопки, графічні олівці середньої м'якості (М, 2М або В, В2 - В7), ластик, стругальна коробка, серветки, пенал, вода.

Відлік часу розпочинається після оголошення екзаменаційного завдання.

Робота виконується на мольберті із планшетом на папері формату А - 3 або А - 2, графічними олівцями різної м'якості.

Після закінчення часу, відведеного для виконання практичної роботи на аркушах зі штампом закладу фахової передвищої освіти, відповідальні викладачі збирають практичні роботи абітурієнтів. Далі керівники які призначенні з комісією оцінюють роботи методом підсумовування оцінок.

3. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Абітурієнти на вступних випробуваннях виконують поставлене навчальне завдання до виконання практично з натури - це рисунок натюрморту.

Творчий конкурс як вступне випробування проводиться у практичній формі.

Рекомендації до виконання рисунку за етапами

1 етап

Композиційне розташування рисунку. Зробіть на форматі паперу,

попередній ескіз композиції натюрморту (постанови).

Зображення повинно займати центральну частину паперу, не виходити за край паперу, але й не бути дуже малим.

Прийнято з тіньового боку залишати більше вільного місця. Великі та маленькі предмети та їх площини, світлі та темні частини, повинні бути урівноважені вільним простором паперу. Композиційне розташування роблять тонкими легкими лініями графічним твердо-м'яким олівцем.

2 етап

Лінійно-конструктивна побудова рисунку. Виконується за правилами лінійної перспективи та установлює свою метою правильну постанову речей на площині, їх конструктивне відображення та правдиве взаєморозташування.

Відображуйте ракурс об'єкту саме зі своєї точки зору де сидимо. Знайдіть лінію горизонту. Визначте, що розміщено на першому плані, що на другому, які співвідношення лінійних розмірів предметів та їх елементів, в яких пропорціях вони виражені. Конструктивний рисунок виконується із тонких ліній із прозорим промальовуванням речей, предметів та тіней.

3 етап

Розподіл загальних свілотіньових відносин, виявлення головних об'ємів.

Кожну об'ємну форму потрібно розподілити на ряд окремих площин, частин чи планів, освітлених та затемнених. Кожна площа, частина або план повернуті під тим або іншим кутом до джерела світла, і тому по-різному освітлені. Більш всього світла буде на поверхні, розташованої під прямим кутом до проміння, найбільш глибока тінь буде на максимально віддаленої від джерела світла поверхні предмета.

Закон свілотіні: крива поверхня освітлюється нерівномірно, тому що вона в різних місцях знаходиться під різними кутами до падаючих на неї промінів світла. Порядок розташування свілотіні на об'ємній формі при боковому освітленні: напівтінь, світло, блік, напівтінь, тінь, напівтінь, рефлекс. Також треба відрізняти власні тіні від падаючих. Конфігурація падаючої тіні залежить як від форми того предмета, від якого вона падає, так і від форми предмета на який вона лягає.

Перехід від світла до тіні треба робити тонкими градаціями (штрихування).

Виконуйте свілотіньову штриховку відносинами, постійно порівнююте ступінь освітлення різних поверхонь. Штрихування, тушування треба робити тобто класти: похило, перехресно за формою предмета.

4 етап

Деталізація форми рисунку. Розроблюючи тон деталей, безперервно

порівнюйте ступінь їх освітлення. Прокладка світлотіні, тону виконується з найбільш темних частин до сірого, білого тону.

Спочатку виконуються, великі форми, далі малі. На кожному етапі рисунок повинен сприйматися суцільно і поступово у перспективі немов випливати з туману, виявляючи все більш подробиць та деталей.

5 етап

Повна тональна проробка всього рисунку. Кінцеве узагальнення деталей рисунку ставить свою метою приглушення деяких деталей, щоб виявити повітряну перспективу, ввести в глибину другий план, узагальнити світлову частину та підкреслити перший план.

4. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Творчий конкурс «Рисунок» оцінюється за напрямами та здійснюється методом підсумовування оцінок:

1.1. Композиція

Композиційне розміщення на аркуші. Гармонійне та урівноважене взаєморозташування фігур на площині паперу.

1.2. Лінійно-конструктивна побудова

Виявлення перспективних скорочень предметів та площин, їх конструктивної структури та особливостей формотворення.

1.3. Світлотінєве моделювання

Виявлення форми предметів, характеру їх освітлення та взаєморозташування. Зображення повітряної перспективи.

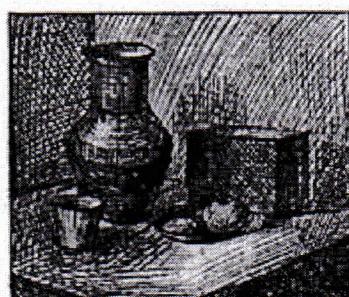
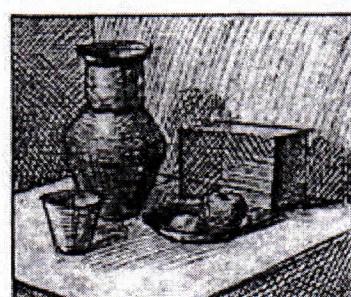
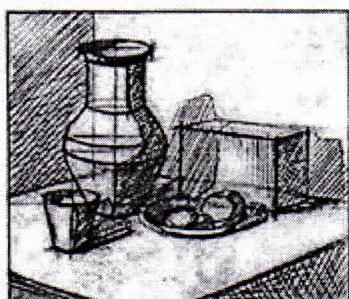
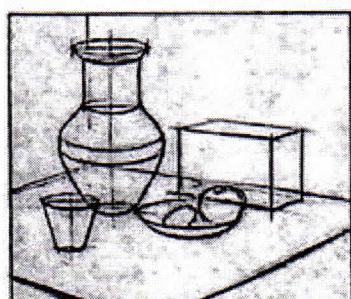
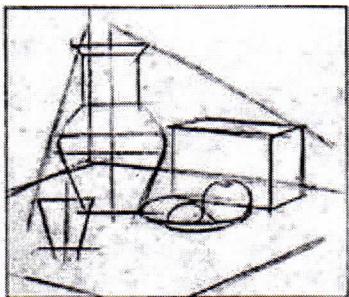
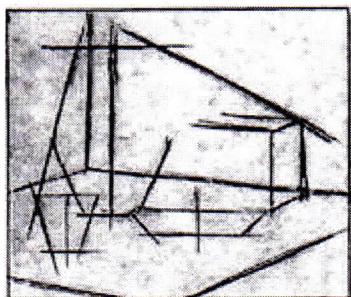
1.4. Техніка володіння графічним олівцем та естетичність

Оцінюється технічність виконання малюнку, штрихування, естетичний вигляд роботи, її оформлення. Оцінюється повна тональна проробка всього рисунка, штриховка, технічність, виконання рисунку, естетичний вигляд роботи, її оформлення.

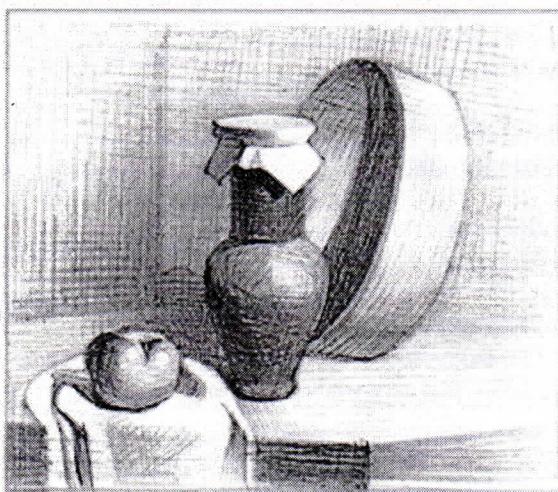
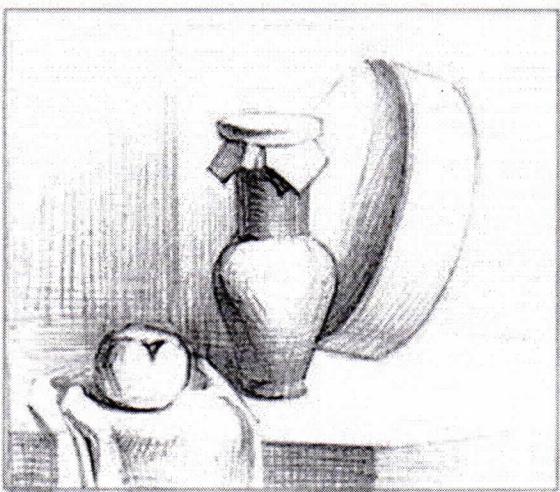
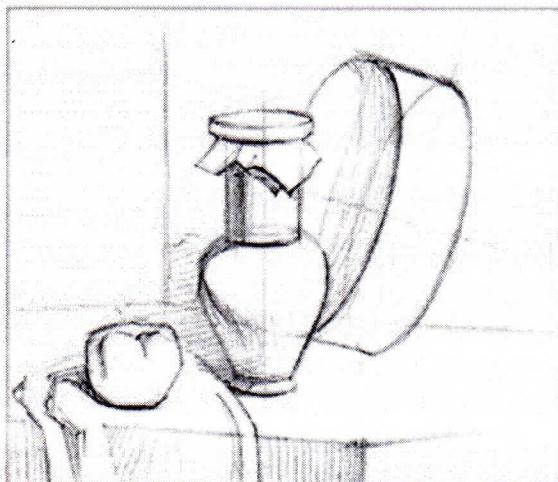
Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії і норми оцінювання
I. Початковий (100-119)	1-3	<p>Ставиться, якщо: робота виконана повністю і обсяг виконаної частини роботи не дозволяє зробити вірні висновки. Або ході роботи виявилися усі недоліки, які були відзначені в умовах до оцінки «середній рівень».</p> <p>Абітурієнт виконав не більше від всього обсягу.</p>
II. Середній (120-149)	4-6	<p>Абітурієнт має уяву про початкову школу рисунку, може механічно копіювати, змальовувати з натури по формі предмет, допускаючи при цьому 4 - 5 помилок, робота може бути не повністю виконана, або робота виконана неохайно.</p>
III. Достатній (150-179)	7-9	<p>Абітурієнт має істотні ознаки понять, явищ, закономірностей зв'язків між ними, а також достатній рівень оволодіння рисунком, який потрібен для постанови бачення натури, та послідовно вміння логічно</p> <p>Зображення на аркуші паперу.</p> <p>Допускається 2-3 недоліки, або не більше однієї не грубої помилки і одного недоліку у виконанні роботи.</p>
IV. Високий (180-200)	10-11	<p>Абітурієнт має рунтовну підготовку школи рисунку.</p> <p>Знання студента є глибокими, міцними, узагальненими, системними.</p> <p>Абітурієнт уміє застосовувати</p> <p>Знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації</p>

5. ДОДАТКИ

Варіант 1

Варіант 2

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Клименко Т.М. Креслення. Рисунок. Композиція: навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
2. Лемешко Л.Ю. Рисунок: курс лекцій. Б.Ц. : БФКСД, 2022. 115 с.
3. Лі М. Основи навчального академічного рисунка: підручник. Київ: Освітабук, 2016. 480с.
4. Пічкур М.О. Теорія і практика композиції : навч. посібн. Київ : Видавництво Ліра - К, 2022. 248с.